

Луцук Михайло Степанович,

1898 р.н. народився в с. Білівце-Залоті Борщівського р-ну Тернопільської обл. Селянин. Безграмотний. В 11 та 12 р. записався в кружок єврейського з дванадцяти молодшими братами.

Служив в Австро-Угорській армії, воював в Туреччині. Після розгрому, розвалу Австрії повернувся додому.

Розповідь: "Тришов я до дому, десь так два тижні по дорозі, якось везучим приходять до мене дві і кажуть звертатися. - Куди?"

- В армію.
- Там Австрія розвалилася, військ розіштовано додому.
- Так, але існують нові держави. Одні поляки збирають армію єврейську, єврейську, єврейську, а ми що робимо?
- А готові ви до цього, перерахувати і призвати?
- А що значить за воєн? В армію по дорозі, він не знає за який кінець той квер брати.
- Оттак почалася наша армія.

Того ж дня, вночі в пятеро дідовах однакелькою разом з офіцером в тогочасній наметній (кавалерійській). У офіцера був револьвер, а решта озброєна карабінами - израїльськими (зроблені з дерева, підручки під єврейськими). Хлопці етами поїхали вікнами понаставивши карабіни так, щоб було їх видно, а офіцер зайшов в середину. Розмова велася по-німецьки.

2.

Десь через пів години переговорів 24,
колотбили 24 ксандарів здали зброю.
Три арешті один із повстанців взяв
портеслар у нагайманка ксандармері,
на щошоті заавав: „Ви ще не збудували
держави, а вже рабujete.“

Портеслар було повернуто, а вануватець
дістов роз по морді. Як то наше офіцере,
так зразу по зурдах? - екозов віе.
Офіцер вибагалове і наенув що чет
шароферетво і затеке наше шить розетримовати.
- Ми ще шімані зорганізовуємо і якщо
погалемо так все брати, то неетворимо
на банку, а уевіті і так ніхто не хоге
нає признавати. Дисципліна шусить
бути ідеальна.

Тієме цього все 18 еспріловців
у м. Борщові, за цвантаром, зробили
засідку на залізній дорозі. Оздрукні
були еспровтеного здрокно і був новітв
офис машинквер (кулемет). Коєтго
перекрили і зчинили німецьккі
ешелони, що вірходив із Східної України.
Воякам був дає розказ непереходити,
шарудіти по куцах, ніди нас є
богзнає еківоки, а офіцер з ділами
прапорцем всішов на коліє.

Зчинивши потяг, потов переговори,
розмова велась по-німецьки.

Через декілька годін німці пристама
на такий договір: вони вірдають
все наградоваше, було діме 200-300
корів, телась, шків і артемеріє.

Стрілецька зброя замишталася з,
притих. Офіцер по телефону
перезвонив до вищих командирів,
дістав команду забрати цю зброю
(і пропустити вешелом).
Емелю рішив до ст. Вигнанка що
біля Горткова, здатись віршовався і десь
між Вигнанкою і Гортковом, всіє іншими
частинками, був захищений.

Тісню цюцю цюсю два та три тачкаї
охороняв ескарп - худобу віршету у
німців, а потім був переправлений
у Золотів. Там все була вправне
армія, форма, команда, як мат дуги.
Воловов знамаками, був то вкраїні

Україні. Твердив, що Леніне з сім'ю виками
розвалив армію поодієвими в'язнями зешми
селеням нечачно. Твої ровесники (ваука)
всіє можуть подуррвати Україну, бо ви
всіє грамотні, а ми були не грамотні.
Том як етуков на телеграфі, а я цюю
и селесував, що ви передовов не знаю.

Розпроси Ч.С. вчанина армія
Голера, кевертика, як він казав, оздротна
повністю франкісе. З боліши відступов
через Гортків на Товсте, на вихід в Румунію.
Товсте в'їжділа десь біля 35 км. і від,
армія вже як така не існувала,
приїшов до рошу.

Вдома, забуваєть в Ч.С. був зшити
и вмаками, що принесли до рошу
на вереті, пролетов цюсю дшідачи
поки одішов.

Томер в 1983р. (Здеренсею мову
близько до кшівці)

Verste

Записано по пам'яті, округом,
Лущак Романом Степановичем 1999 р. в
місті Вихідна в Львівській обл.